

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Животноводство

(28-42)·10³ куб. м / т мяса

В мире более 70% потребляемой воды используется на нужды сельского хозяйства. Еще около 20% направляется на нужды промышленности и 10% - для обеспечения коммунальных потребностей. Но при этом в США, Канаде, странах ЕС потребление воды в сельском хозяйстве и промышленности соотносится как 50:50. В Китае около 70% всего зернопроизводства является орошаемым, в Индии – 50%, в США - 15%.

Основное противоречие, связанное с водными ресурсами заключается в том, что использование человеком воды ведет к ее загрязнению. Объем мировых загрязненных поверхностных вод составляет не менее 12 тыс. куб. км, что достигает почти 50% всего доступного водооборота. Себестоимость водоочистки составляет \$(1,5-3,5) на 1 куб м воды в год. Затраты на реальную очистку загрязненных вод в мире могут достигать от \$18 до \$65 трлн, что сопоставимо с мировым совокупным валовым продуктом. Иными словами, мировая экономика, в равной степени, как и природа уже не в состоянии очистить всю загрязненную человеком воду на планете. Отсюда следует вывод: загрязненная вода на Земле должна восприниматься как данность.

Вторым действующим фактором является деятельность, направленная на перераспределение и потерю самого ресурса – воды. Экологические катастрофы, связанные с техногенным воздействием на природные водные системы это, например, проблема Арала, связанная со строительством водозаборных систем на Аму-Дарье и Сыр-Дарье, что привело в 10 кратному уменьшению водостока. Экономические потери от этого для стран Средней Азии только за период 1970-1990 гг. составил \$22 млрд. Аналогичные результаты имеют место на р. Колорадо (США) – падение водостока в три раза и экономические потери в пределах \$15 млрд., р. Хуанхэ (снижение водостока в шесть раз и неоцененный ущерб в сотни миллионов долларов), на р. Нил, в результате строительства Асуанской плотины водосток снизился почти в 20 раз, на р. Ганг, с ее уменьшившимся водостоком за последние 50 лет в 11 раз экономический ущерб уже никто не считал. Это же относится и к внутренним водоемам. Например, интенсивное использование притоков пресной воды в Мертвое море привело к его высыханию. Аналогичная ситуация у озера Чад, ток пресной воды которого полностью отбирается на орошение. В целом мировые системы орошения в самом простом приближении дают доход от сельскохозяйственной деятельности в размере не более \$35 млрд. в год. Экономический ущерб от получаемого водного дефицита достигает \$168 млрд. в год.

Биологические ресурсы воды воспроизводимы, но эта воспроизводимость зависит от многих техногенных факторов и на сегодня уже достигла своего природного предела. Этому примеры – уничтожение водно-болотных угодий (ветландов) – природных регуляторов речного стока. Сверхпотребление речных ресурсов, гидротехнические сооружения, привели к тому, что более половины внутренних речных стоков являются биологически загрязненными и невозможными, что подтверждается материалами Всемирной комиссии по воде - World Commission of Water – 1999. Восстанавливаемость загрязненной человеком воды за последние 50 лет уменьшилась в двое. По данным ЮНЕСКО совокупные водные ресурсы закрытых водоемов сегодня имеют уровень загрязнения, не позволяющий говорить не только об их самовосстановлении, но и о полном техническом восстановлении вообще.

Водоємкость ВВП различных стран колеблется от 1,5 до 0,02 в год и менее для высокоразвитых стран [1]. Для общего мирового совокупно произведенного продукта в объеме \$57 трлн. мы можем получить суммарную водоємкость этого «ВВП» в пределах (50-85)·10³ куб. км-воды. Из этой воды за сотни лет природа получила обратно почти половину, т.е. (25-40) 10³ куб. км воды непригодной для природной экосистемы.

Водопотребление как и любая другая деятельность по использованию природных ресурсов, сопровождается многими внешними эффектами в отношении акцепторных к ним экономических систем. Чаще всего их особенности не учитываются ни в ценовой политике, ни в показателях валового производства или других экономических показателях.

Потеря воспроизводительной функции некоторым водным массивом дает наиболее важный эффект для акцепторной экономики. Теряется экономика на чистом водозаборе. Дополнительный затратный механизм связан с необходимостью очистки внешней воды перед ее использованием. Для таких экономических систем появляется новый фактор (эффект) положительной обратной связи, направленный на усиление зависимости производственной системы от водопотребления. Он заключается в том, что стандартное решение, направленное на экстенсивное водопотребление связано с получением того, чего не хватает в системе – внешней чистой воды. Но когда ее нет, экономическая система вынужденно закрепляет водный дефицит, который уже возможностями самой системе изменить не удастся. Решение может находиться в надсистеме, под которой можно понимать экономику более высокого ранга. Но и там, при экстенсивном водопотреблении со временем возникнут положительные обратные связи.

Выходом из положения могут быть схемы квотирования водных ресурсов, которые находятся внутри самой экономической системы и извне ее [2]. Подобные схемы обсуждаются многими учеными. Только во внимание не принимается тот факт, что эффект положительной обратной связи в «водопотребляющих» экономических системах оказывает более разрушительное воздействие, чем, например, некоторые финансовые, кредитные и другие механизмы, дестабилизирующие мировую экономику.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Данилов-Данильянц В.И., Лосев К.С. Потребление воды. Экологический, экономический, социальный аспекты. М: Наука, 2006. – 201 с.
2. Волошин В.С. Исследование математической модели «квота – товар – традиционный товар» /В.С. Волошин , А.В. Бабенко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2011. – С.180 – 184.

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Горошкова Л.А., д.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій та логістики, Запорізький національний університет, м.Запоріжжя

Горошкова Л.А. Інвестиційна складова економічної безпеки туристично-рекреаційної галузі України

В роботі проведено дослідження стану інвестиційної складової економічної безпеки туристично-рекреаційної галузі України та здійснена розробка ефективних механізмів управління інвестиційними процесами, як основою сталого розвитку галузі.

Доведено, що серед факторів, що впливають на інвестиційні процеси у туристично-рекреаційній галузі можливо виокремити такі: ціни на готелі і ресторани, послуги культури та відпочинку; рівень доходів населення та величина туристичного потоку у країні.

На основі отриманих результатів встановлено наявність циклічності зміни як результуючого показника, так і виокремлених факторів впливу. Доведено, що управління тривалістю малих інвестиційних циклів на фоні середнього циклу розвитку економіки країни та галузі відкриває додаткові можливості щодо забезпечення умов інтенсивного розвитку туристично-рекреаційного комплексу України. Наявність лагу у темпах зростання обсягів інвестицій та індексів цін на туристичні послуги можливо використати в процесі управління інвестиційною складовою економічної безпеки туристично-рекреаційної галузі України.

Періодичний характер зміни результуючого показника, яким є динаміка інвестицій у туристично-рекреаційну галузь, та виокремлених нами факторів впливу: цін на готелі, ресторани, послуги культури та відпочинку; рівня доходів населення країни та величини туристичного потоку у країні, свідчить про наявність можливості управління ефективною інвестиційною процесу на основі часового лагу. З урахуванням того, що серед факторів впливу наявні як більш самостійні з позиції підприємницького впливу параметри, так і цілком контрольовані державою, використання можливостей одночасного державного і приватного управляючого впливу може бути визначальним

фактором забезпечення економічної безпеки та сталого розвитку туристично-рекреаційної галузі України.

Горошкова Л.А. Инвестиционная составляющая экономической безопасности туристично-рекреационной отрасли Украины

В работе проведено исследование состояния инвестиционной составляющей экономической безопасности туристско-рекреационной отрасли Украины и осуществлена разработка эффективных механизмов управления инвестиционными процессами, как основой устойчивого развития отрасли.

Доказано, что среди факторов, влияющих на инвестиционные процессы в туристско-рекреационной отрасли возможно выделить такие: цены на гостиницы и рестораны, услуги культуры и отдыха; уровень доходов населения и величина туристического потока в стране.

На основе полученных результатов установлено наличие цикличности изменения, как результирующего показателя, так и выделенных факторов влияния. Доказано, что управление длительностью малых инвестиционных циклов на фоне среднего цикла развития экономики страны и отрасли открывает дополнительные возможности для обеспечения условий интенсивного развития туристско-рекреационной комплекса Украины. Наличие лага в темпах роста объемов инвестиций и индексов цен на туристические услуги, возможно использовать в процессе управления инвестиционной составляющей экономической безопасности туристско-рекреационной отрасли Украины.

Периодический характер изменения результирующего показателя - динамики инвестиций в туристско-рекреационную отрасль, и выделенных нами факторов влияния: цен на гостиницы, рестораны, услуги культуры и отдыха; уровня доходов населения страны и величины туристического потока в стране, свидетельствует о наличии возможности управления эффективностью инвестиционного процесса на основе временного лага. С учетом того, что среди факторов влияния имеются как более самостоятельные с позиции предпринимательского влияния параметры, так и целиком контролируемые государством, использование возможностей одновременного государственного и частного управляющего влияния может быть определяющим фактором обеспечения экономической безопасности и устойчивого развития туристско-рекреационной отрасли Украины.

Goroshkova L. Investment component of tourist-recreational branch of Ukraine economic safety

In work the carried out research of condition of the investment making economic safety tourist-recreational branch of Ukraine. The effective mechanisms the management of investment processes, as by a basis of sustainability development of branch also is carried out.

Is proved, that among the factors, which influence investment processes in tourist-recreational branch probably to allocate the following: the prices for hotels and restaurants, service of culture and rest; a level of the incomes the population and size of a tourist flow in the country.

On the basis of the received results the presence cyclical of change, both resulting parameter, and allocated factors of influence is established. Is proved, that the management of duration of small reinvestment cycles on a background of an intermediate-term cycle of development of a national economy and branch opens additional opportunities for maintenance of conditions of intensive development of the tourist-recreational complex of Ukraine. It is possible to use presence lag in rates of growth of volumes of the investments and indexes of the prices on tourist services, during management of investment making economic safety of Ukraine tourist-recreational branch.

The periodic character of change of a resulting parameter, with which is dynamics of the investments in tourist-recreational branch, and factors, allocated with us, of influence: the prices for hotels, restaurants, service of culture and rest; a level of the incomes the population of the country and size of a tourist flow in the country, testifies to presence of an opportunity management of efficiency of investment process on the basis of temporary lag. This lag exists in dynamics of changes of parameters of a resulting parameter, which investment potential of the tourist-recreational branch, and factors of influence is. In view of that among the factors of influence there are as more independent from a position of enterprise influence parameters, and wholly controllable by the state, use of opportunities of simultaneous state and private managing influence can be the determining factor of maintenance of economic safety and constant development of tourist-recreational branch of the Ukraine.

Ключові слова: туристично-рекреаційна галузь, інвестиції, економічна безпека, циклічність розвитку, управління розвитком

Ключевые слова: туристско-рекреационной отрасль, инвестиции, экономическая безопасность, цикличность развития, управление развитием

Key words: tourist-recreational branch, investment, economic safety, cyclical of development, management of development

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями.

Інвестиційний стан суспільства є ключовою складовою економічна безпека держави, що формується, перш за все, на рівні галузей національного господарства. За таких умов проблема пошуку оптимальних механізмів регулювання інвестиційних процесів на галузевому рівні набуває особливої актуальності. З урахуванням динамічного розвитку туристичної галузі в світі та наявності потенціалу її розвитку в Україні, існує необхідність дослідження шляхів інвестиційно-інноваційного розвитку туристично-рекреаційної сфери.

Аналіз основних досліджень чи публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

Проблемами економічної безпеки та її складових займаються такі вчені, як Л.Абалкін, З.Варналій, В.Гець, Я.Жаліло, Ю.Макогон, В.Сенчагов, та інші [1-6]. Результати власних досліджень економічної безпеки на галузевому рівні наведені у роботах [7-8].

Виокремлення невирішених проблем, яким присвячена стаття.

Проблеми економічної безпеки провідних галузей економіки є не достатньо дослідженими. Особливо це стосується окремих складових економічної безпеки галузей реального сектора економіки та можливостей підвищення рівня безпеки в умовах сталого розвитку.

Формування цілей статті.

Метою роботи є дослідження стану інвестиційної складової економічної безпеки туристично-рекреаційної галузі України та розробка ефективних механізмів управління інвестиційними процесами, як основою сталого розвитку галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Серед факторів, що впливають на інвестиційні процеси у туристично-рекреаційній галузі можливо, на нашу думку, виокремити такі: ціни на готелі і ресторани, послуги культури та відпочинку; рівень доходів населення та величина туристичного потоку у країні. Проаналізуємо вплив перелічених факторів на результируючий показник, яким є рівень інвестиційної активності у туристично-рекреаційній сфері України.

На рис.1 наведені результати порівняння динаміки інвестицій у основний капітал готелів, ресторанів; у сферу культури, спорту, відпочинку та розваг з вартісними показниками цих послуг в Україні впродовж 2001 – 2012 років.

Аналіз зазначених показників свідчить про наявність циклічності. Максимуми темпів зростання інвестицій спостерігаються у 2003, 2007 та 2011 роках, тобто тривалість циклу складає чотири роки. Максимуми зростання індексів цін відповідних послуг маємо у 2005, 2008 та 2011 роках, тобто тривалість циклів складає три роки. Таким чином, зростання цін на послуги готелів, ресторанів, відпочинку та культури спостерігається в середньому через два роки після збільшення обсягів інвестицій. Зменшення інвестиційних потоків впродовж 2009 – 2010 років можливо було пов'язане зі світовою фінансово-економічною кризою.

Виключенням із загальних тенденцій став 2011 рік, що, на нашу думку, можливо пов'язати із підготовкою України до проведення чемпіонату світу з футболу влітку 2012 року. Внаслідок необхідності оновлення та будівництва нових спортивних споруд, розширення і оновлення потребувала і інфраструктура туристично-рекреаційної галузі, а саме – реконструкція та будівництво нових готелів і ресторанів. Підтвердженням цього припущення є дані щодо динаміки зміни кількості готелів та місць тимчасового проживання в Україні. Якщо у 2007 році темп зростання кількості готелів складав 111,7%, то у 2011 році відбулося стрімке зростання – 182,67%. Одночасне зростання інвестиційних потоків та індексів цін на послуги ресторанів, готелів, послуг відпочинку та культури у 2011 році є, на нашу думку, наслідком наявності часового лагу у тривалості відповідних циклів.

В результаті проведеного нами дослідження особливостей циклічного розвитку економіки України впродовж 1991 – 2010 років (рис. 2), встановлено, що за цей період відбувалися неодноразові коливання показників темпів зростання ВВП і інвестицій. Темпи зростання ВВП мають максимуми у 1995, 1997, 2001, 2004 та 2007 роках; мінімуми – у 1994, 1996, 1998, 2002, 2005, 2009 роках. Крива

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

показників темпів зростання інвестицій у країні має максимуми у 1994, 1997, 2001, 2003 та 2007 роках; мінімуми – у 1995, 1998, 2002, 2005 та 2009 роках. Ці коливання, на наш погляд, є малими циклами, тривалість яких складає 2-3 роки, що пов'язано з відновленням економічної рівноваги на споживчому ринку та суттєвим оновленням товарів тривалого користування. Ці цикли називають циклами запасів.

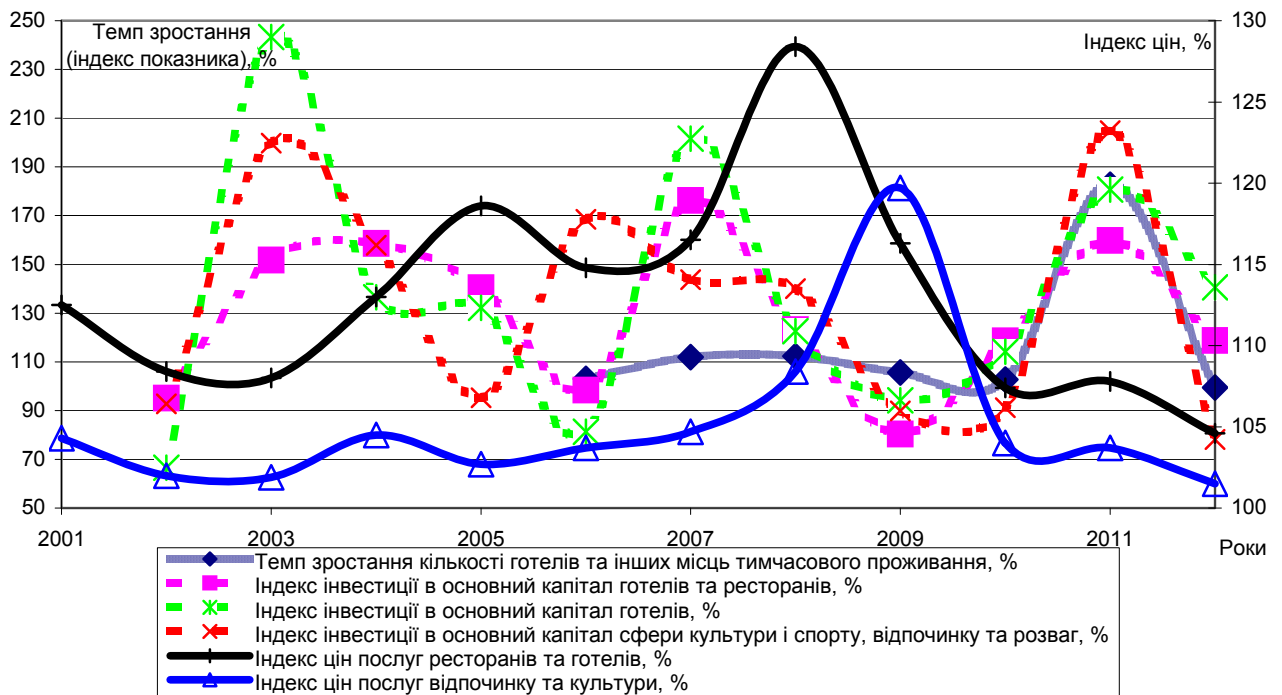

Рис. 1. Динаміки інвестицій у основний капітал готелів, ресторанів; у сферу культури, спорту, відпочинку і розваг та вартісні показники цих послуг в Україні впродовж 2001 – 2012 років

Якщо здійснити апроксимацію та згладжування кривої показників темпів зростання ВВП й інвестицій поліноміальною функцією (з використанням лінії тренду), то отримаємо відповідні криві, наведені на рис. 2.

Рівняння кривих для темпів зростання ВВП має вид:

$$y = -1 \times 10^{-5} x^6 + 0,1554 x^5 - 777,31 x^4 + 2 \times 10^6 x^3 - 3 \times 10^9 x^2 + 2 \times 10^{12} x - 8 \times 10^{14}. \quad (1)$$

Враховуючи, що $R^2 = 0,7761$, рівняння адекватно описує залежність (1).

Для темпів зростання інвестицій запишемо таке рівняння:

$$y = -2 \times 10^{-5} x^6 + 0,2118 x^5 - 1062,5 x^4 + 3 \times 10^6 x^3 - 4 \times 10^9 x^2 + 3 \times 10^{12} x - 1 \times 10^{15}. \quad (2)$$

При $R^2 = 0,6087$ можливо припустити, що рівняння є адекватним описом залежності (2).

З наведених даних можливо зробити висновок, що в економіці України у 2009 році завершився перший (з моменту планування розвитку економіки, як для самостійної держави) повний середній цикл, що почався у 1994 році (цикл між двома кризами), тривалість якого складає 15 років. Тривалість циклу визначена як період часу між двома сусідніми мінімумами апроксимаційних кривих, що і є віддзеркаленням середніх циклів розвитку економіки. Співпадіння тенденцій зміни апроксимаційних кривих темпів зростання ВВП і інвестицій, підтверджує той факт, що середні цикли в економіці пов'язані з коливаннями інвестиційної активності.

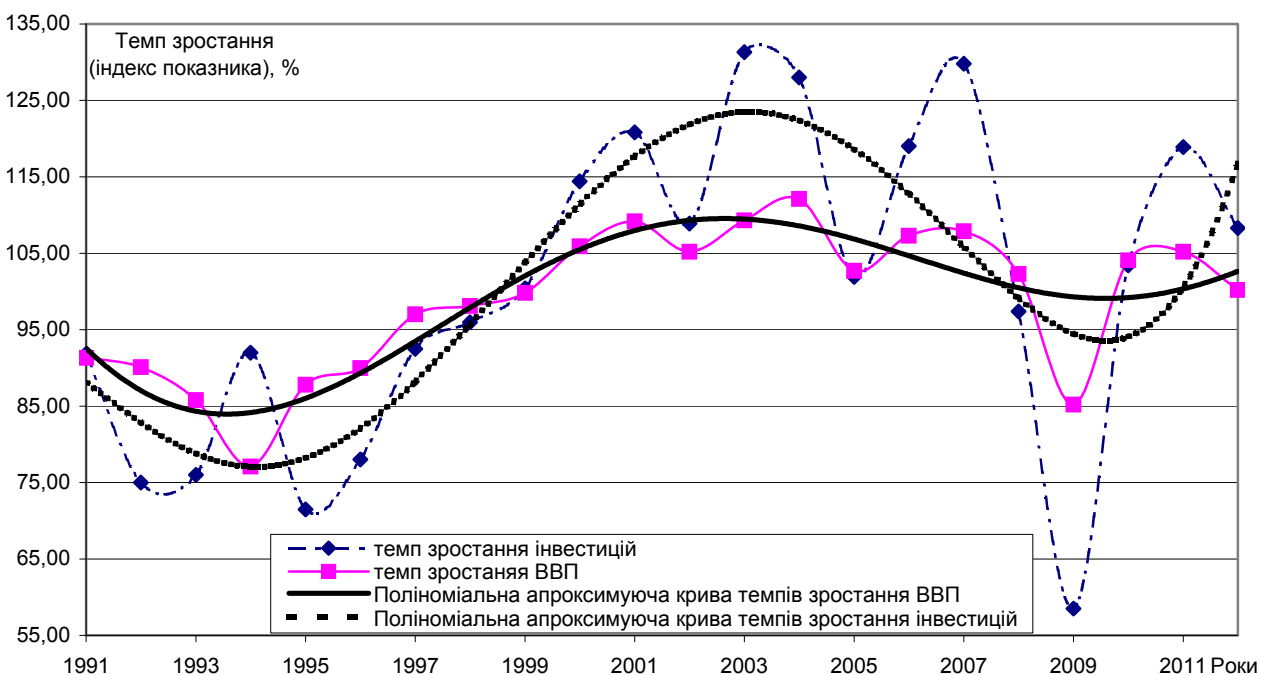

Рис. 2. Показники темпів зростання ВВП і інвестицій у 1991 – 2012 роках та відповідні апроксимуючі залежності

Щодо особливостей середніх циклів, то К. Жугляр [9] вважав їх тривалість 7-12 років, і до особливостей відносив коливання ВВП, інфляцію та рівень зайнятості населення, а причиною – необхідність оновлення засобів виробництва. С.Кузнець розглядав ці цикли, як цикли будівельні і пов'язував з необхідністю поновлення виробничих споруд та житлового фонду з тривалістю циклів – 15-20 років [10].

Відомі економісти (М.Туган-Барановский [11], А.Шпитгоф [12], Дж.Кассель [13], Д.Робертсон [14] та ін.), існування середніх циклів пов'язували з коливаннями інвестиційної активності, що, у свою чергу, є результатом взаємодії трьох основних факторів: інновації, освоєння нових територій, зростання чисельності населення. Однак ці цикли не розвиваються рівномірно; у межах десятилітніх висхідних хвиль, як правило, присутні короткострокові спади (уповільнення) економіки.

Таким чином, управління тривалістю малих інвестиційних циклів на фоні середнього циклу відкриває додаткові можливості щодо забезпечення умов інтенсивного розвитку курортно-рекреаційного комплексу України. Наявність лагу у темпах зростання обсягів інвестицій та індексів цін на туристичні послуги можливо використати в процесі управління інвестиційною складовою економічної безпеки туристично-рекреаційної галузі України.

На рис. 3 наведені результати порівняльного аналізу взаємозв'язку між індексами інвестицій у основний капітал країни і галузі та темпами зростання доходів населення.

Як бачимо, динаміка інвестиційних потоків знаходиться у протифазі до темпів зростання доходів домогосподарств. Так, максимуми індексів інвестицій спостерігались у 2003, 2007 та 2011 роках. Максимуми зростання доходів домогосподарств були у 2005, 2007-2008, 2010 роках, а мінімуми – у 2003, 2006, 2009 та 2012 роках, тобто тривалість циклу доходів складає 3 роки. Можливо припустити, що доходи населення є одним із джерел інвестиційних ресурсів у туристично-рекреаційній галузі внаслідок того, що держава має інструменти впливу на рівень доходів домогосподарств. Саме тому, у періоди уповільнення їх зростання відбувається зростання інвестиційної активності у туристичній галузі.

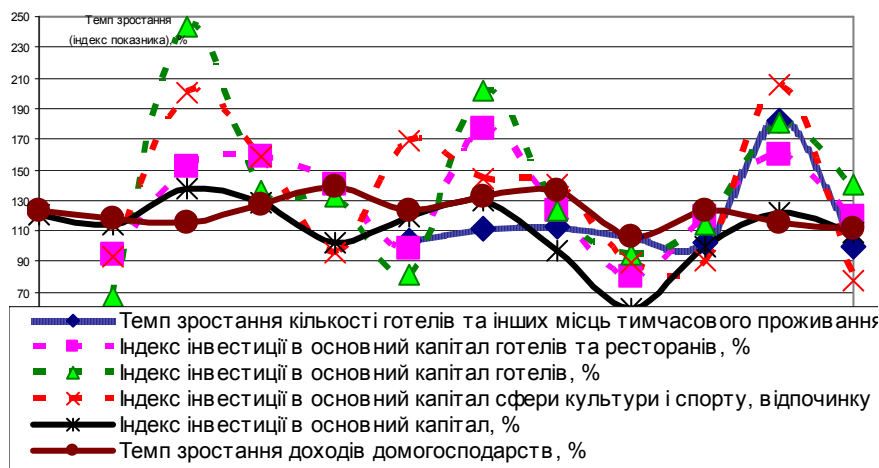

Рис. 3. Показники індексів інвестицій у основний капітал країни і галузі та темпи зростання доходів населення в Україні впродовж 2001 – 2011 років

Порівняння отриманих тенденцій зміни інвестиційних потоків галузі із динамікою зміни індексів цін на проживання у готелях, цін у ресторанах, послуги культури і відпочинку свідчить, про те, що на відміну від доходів населення, цінові параметри туристично-рекреаційних послуг у меншій мірі знаходяться під впливом держави. Основним фактором, що їх визначає, є бажання інвесторів повернути вкладені кошти щоб мати змогу їх подальшого інвестування у розвиток галузі. Тому, на нашу думку, страхування інвестиційних ризиків здійснюється за рахунок цін на відповідні послуги безпосередньо власниками-інвесторами.

Як свідчать дані рис. 4, максимуми темпів зростання кількості туристів в Україні у часі практично співпадають з максимумами індексів інвестицій у галузі. Це дає підстави пов'язувати зростання інвестиційного потоку у туристично-рекреаційну галузь зі зростанням кількості туристів, які обслуговуються в Україні.

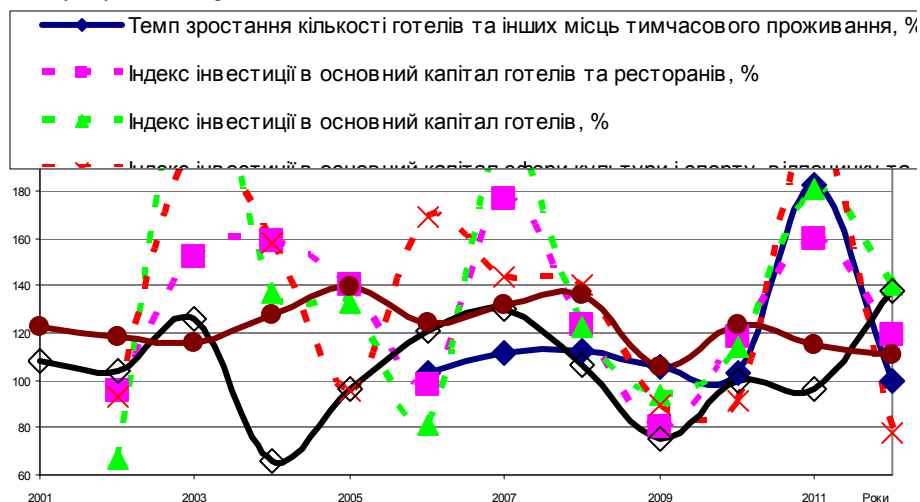

Рис. 4. Динаміка зміни кількості готелів та інших місць тимчасового проживання, кількості туристів в Україні, доходів домогосподарств та інвестицій у туристично-рекреаційній галузі в Україні впродовж 2001 – 2011 років

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, періодичний характер зміни результуючого показника, яким є динаміка інвестицій у туристично-рекреаційну галузь, та виокремлених нами факторів впливу: цін на готелі, ресторани, послуги культури та

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

відпочинку; рівня доходів населення країни та величини туристичного потоку у країні, свідчить про наявність можливості управління ефективністю інвестиційного процесу на основі часового лагу. Цей лаг існує у динаміці змін параметрів результуючого показника, яким є інвестиційний потенціал туристично-рекреаційної галузі, та факторів впливу. З урахуванням того, що серед факторів впливу наявні як більш самостійні з позиції підприємницького впливу параметри, так і цілком контрольовані державою, використання можливостей одночасного державного і приватного управляючого впливу може бути визначальним фактором забезпечення економічної безпеки та сталого розвитку туристично-рекреаційної галузі України.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Абалкин Л.И. Экономическая безопасность России и ее отражение / Л.И.Абалкин // Вопросы экономики. – 1991. - №2. – С.124.
2. Жаліло Я. Стратегія забезпечення економічної безпеки України. Пріоритети та проблеми імплементації / Я.Жаліло // Стратегія національної безпеки України в контексті досвіду світової спільноти. – К.: Сатсанга, 2001. – 224 с.
3. Економічна безпека / за ред. З.С.Варналія. – К.: Знання, 2009. – 647 с.
5. Концепція економічної безпеки України / [Пн-т екон. прогнозування; Кер. проекту В. М. Гесьць]. – К.: Логос, 1999. – 56 с.
6. Экономическая безопасность России. / Под ред. В.К.Сенчагова. – М.:Дело, 2005. – 896 с.
7. Горошкова Л.А. Механізми підвищення економічної безпеки чорної металургії : [монографія] / Л.А. Горошкова. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 418 с.
8. Коренюк П.І. Економічна безпека / П.І.Коренюк, В.П.Волков, Л.А.Горошкова. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 86 с.
9. Juglar C. Des Crises Commerciales Et De Leur Retour Periodique En France / C. Juglar. – Paris, 1862.
10. Kuznets S. Secular Movement in Production and Prices. Their Nature and their Bearing upon Cyclical Fluctuations / S.Kuznets. – Boston: Houghton Mifflin, 1930.
11. Туган-Барановский М. И. Промышленные кризисы. Очерк из социальной истории Англии / М.И.Туган-Барановский. – Киев: Наук. думка, 2004. – 368 с.
12. Spiethoff A. Vorbemerkungen zu einer Theorie der Ueberproduktion / A.Spiethoff. – Jahrbuch fur Gesetzgebung Verwaltung und Volkswirtschaft. – Krisen, 1923.
13. Cassel G. Theory of Social Economy / G.Cassel. – London. – 1932. –Vol.2. – 638 p.
14. Robertson D.H. A Study on Industrial Fluctuation and Banking Policy and the Price Level / D.H.Robertson. – London, 1937. – 230 p.

THE IMPACT FACTOR OF DONETSK NATIONAL UNIVERSITY TO THE IMPROVEMENTS OF THE UKRAINIAN EDUCATIONAL SYSTEM DUE TO ITS PARTICIPATION IN THE EUROPEAN EDUCATIONAL PROJECTS

Grynyuk R., rector of the Donetsk National University (Ukraine)
Moscardini A., professor University at Northumbria, Newcastle, (UK)
Vlasova T., doctor, Donetsk National University (Ukraine)
Tsvang V., doctor, Donetsk National University (Ukraine)

Grynyuk R., Moscardini A., Vlasova T., Tsvang V. The impact factor of Donetsk National University to the improvements of the Ukrainian educational system due to its participation in the European educational projects

This paper attempts to analyse the weaknesses of the present Ukrainian Education System and show how Donetsk National University has used its very strong International links and projects to address these issues in the Donbas region. Through all its projects, DNU has experimented with the latest ideas from Europe. It was the first to establish a Reach out Centre and promote the Knowledge Triangle. It is the first to introduce EU Quality Assurance standards and processes. It is now creating Student Service Centres which will help to raise the Ukrainian Student experience to the level of their European counterparts. It is hoped that its achievements are recognised by the Ministry of Education and Science, Ukraine who will promote these ideas throughout Ukraine

Keywords: Ukrainian educational system, European education projects, TEMPUS.

Гринюк Р.Ф., Москардіні А.О., Власова Т.В., Цванг В.А. Влияние ДонНУ на улучшение украинской системы образования через с его участие в европейских образовательных проектах.

У статті зроблена спроба проаналізувати недоліки нинішньої системи вищої освіти України і показати, як Донецький національний університет використовував свої сильні міжнародні зв'язки та проекти для вирішення цих проблем в Донбаському регіоні. У всіх проектах ДонНУ реалізував новітні ідеї з Європи. Він першим відкрив Річ аут Центр і сприяв формуванню Трикутника Знань (Освіта-Суспільство-Бізнес). ДонНУ першим ввів у практику стандарти ЄС для забезпечення якості навчального процесу. Нині створюються Центри Студентських Служб, які допоможуть підняти український студентський досвід до європейського рівня. Залишається сподіватися, що досягнення Донецького національного університету будуть визнані Міністерством освіти і науки України, що сприятиме поширенню цих ідей по всій Україні.

Ключові слова: система вищої освіти України, Європейські освітні проекти, TEMPUS.

Гринюк Р.Ф., Москардіні А.О., Власова Т.В., Цванг В.А. Влияние ДонНУ на улучшение украинской системы образования через с его участие в европейских образовательных проектах.

В статье предпринята попытка проанализировать недостатки нынешней системы высшего образования Украины и показать, как Донецкий национальный университет использовал свои сильные международные связи и проекты для решения этих проблем в Донбасском регионе. В своих проектах ДонНУ представил и реализовал новейшие идеи из Европы. Он первым создал Рич аут Центр и способствовал формированию Треугольника Знаний (Образование-Общество-Бизнес). ДонНУ первым ввел в практику стандарты ЕС для обеспечения качества учебного процесса. В настоящее время создаются Центры Студенческих Служб, которые помогут поднять украинский студенческий опыт до европейского уровня. Остается надеяться, что достижения Донецкого национального университета будут признаны Министерством образования и науки Украины, что будет способствовать распространению этих идей по всей Украине.

Ключевые слова: система высшего образования Украины, Европейские образовательные проекты, TEMPUS.

1. Background

In a recent report EUROPEAID/119860/C/SV/multi on TERTIARY EDUCATION ASSESSMENT UKRAINE, six main areas for improvement are mentioned

1. International Cooperation
2. Bologna Process
3. Quality Control
4. Engagement with External bodies and Business
5. The Student Experience
6. Governance